

Nr 21.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till inköp av maskiner för torrlägningsverksamheten.

I en till riksdagen den 22 februari 1952 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 84, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till inköp av maskiner för torrlägningsverksamheten för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

I proposition nr 122 till 1945 års riksdag föreslog föredraganden, statsrådet Rubbestad, att maskiner för utförande av torrlägningsarbeten skulle anskaffas genom väg- och vattenbyggnadsväsendets förrådsfond för att ställas till torrlägningsverksamhetens förfogande. Medel för ändamålet skulle enligt föredraganden i viss omfattning kunna förskottsvis bestridas från anslag, som anvisats eller äskats såsom förslag för förrådsfonden. Föredraganden ansåg slutligen, att frågan om beredande av täckning för dylika förskottsvis bestridda utgifter ävensom för den ytterligare anskaffning av maskiner, som kunde visa sig erforderlig, borde upptagas längre fram.

Riksdagen hade icke något att erinra mot förslaget (jordbruksutskottets utl. nr 30; r.skr. nr 257).

På därom gjord framställning bemyndigade Kungl. Maj:t den 5 april 1946 väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att med anlitan av ett till förfogande ställt investeringsanslag inköpa maskiner, avsedda att uthyras till torrlägningsföretag. Hittills ha sammanlagt 1 500 000 kronor beviljats för ändamålet.

I skrivelse den 22 december 1951 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att ett belopp av 1 000 000 kronor skall anvisas för inköp av arbetsmaskiner för uthyrning till torrlägningsföretag. Såsom skäl för framställningen har styrelsen bland annat anfört, att stora svårigheter för närvarande föreligga att till rimliga priser i öppna marknaden hyra sådana maskiner. De 23 grävmaskiner, som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen hade tillgängliga för uthyrning till torrlägningsföretag, förmådde icke ens tillnärmelsevis fylla det stora behovet. De svårigheter, som torrlägningsverksamheten sålunda ställts inför, kunde icke nöjaktigt bemästras med mindre ytterligare anslag ställdes till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande. För att fylla det mest

trängande behovet erfordrades ett tiotal grävmaskiner och några bladtraktorer för en kostnad av lågt räknat en miljon kronor.

I remissutlåtande den 31 januari 1952 framhåller *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* att en behållning av cirka 180 000 kronor kvarstår utav det belopp av 1 500 000 kronor, som hittills anvisats för inköp av arbetsmaskiner för uthyrning till torrlägningsföretag. Styrelsen anför vidare att även styrelsen i sin verksamhet haft vissa svårigheter att från utomstående hyra maskiner, särskilt grävmaskiner, och att styrelsen även framhållit detta i sina anslagsäskanden för budgetåret 1952/53. Sedan dess ha dessa svårigheter i vart fall tidvis ytterligare accentuerats.

Departementschefen har anfört följande.

»Erfarenheten har visat att användningen av maskiner vid torrlägningsföretag minskar kostnaderna för dessa företag. Den medför därigenom indirekt även en besparing av statsmedel.

Enligt vad lantbruksstyrelsen uppgivit är det emellertid på grund av den stora efterfrågan för närvarande mycket svårt att kunna hyra för torrlägningsföretag lämpliga maskiner till rimliga priser. Det torde därför vara önskvärt att öka uthyrningen av maskiner från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. För att fylla det mest trängande behovet erfordras enligt lantbruksstyrelsen ett tiotal grävmaskiner och några bladtraktorer för en sammanlagd kostnad av 1 000 000 kronor. Då de anslag, som hittills anvisats för ändamålet, i det närmaste äro förbrukade, är det enligt min mening angeläget att ytterligare medel ställas till förfogande. Jag förordar alltså, att ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor skall anvisas för ändamålet. Anslaget bör därvid lämpligen äskas under väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.»

Utskottet. Då torrlägningsverksamheten ingår som ett viktigt led i jordbrukets rationalisering, finner utskottet det angeläget att ökade möjligheter skapas för användning av maskiner i denna verksamhet. Utskottet tillstyrker därför Kungl. Maj:ts framställning, som synes väl ägnad att tillgodose nämnda syfte. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Inköp av maskiner för torrlägningsverksamheten* under Diverse kapitalfonder: Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond för budgetåret 1952/53 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

Stockholm den 18 april 1952.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Svedberg, Jon Jonsson*, Hjalmar Nilsson*, Bertil Andersson, Sundberg, Bror Nilsson, Ebbe Ohlsson och Nord*; samt

från andra kammaren: herrar Johnsson i Kastanjegården, Jacobson i Vilhelmina, Anthy*, Andersson i Hyssna, Hægglom* och Jonsson i Järvsand, fru Eriksson i Hallstahammar, herrar Lindström, Boman i Stafsund* och Andersson i Långviksmon*.

* Ej närvarande vid justeringen.